

ගොවිතැනින් හෙළිවන බෞද්ධාගමික නැඹුරුතාවය පිළිබඳ අධ්‍යයනයක්

ආර්. එම්. ඩී. එරංග ප්‍රමුදින් පෙරේරා¹

අතීතයේ දඩයම් යුගයෙන් එඬේර යුගයට එඬේර යුගයෙන් ගොවි යුගයට සංක්‍රමණය වූ මිනිසා ප්‍රාථමික නොදියුණු පැවැත්මෙන් ශිෂ්ට සම්පන්න භාවයට පත්විය. මෙම අවධියේ සිට ම මිනිසා විවිධ වගා ක්‍රමවලට පුරුදුව සිටි බවට සාක්ෂිය ඇත. එනම් විජය කුමාරයා ලක්දිවට පැමිණෙන විට කුවේණිය කපු කටිමින් සිටි වග මහාවංශය පෙන්වා දෙන අතර සෙල්ලිපි ආදී මූලාශ්‍රයවලින් ද කෘෂිකර්මාන්තය පිළිබඳ ව තොරතුරු සපයා ගත හැකි ය. එමඟින් ප්‍රාග් ඓතිහාසික යුගයෙන් ආරම්භ වන මෙම ප්‍රාථමික පැවැත්ම කෘෂි ශිෂ්ටාචාරයේ අසිරිය ප්‍රකාශ කරයි.

ගොවිතැනේ ප්‍රධාන ධාරා ද්විත්වය වන්නේ හේන් ගොවිතැන හා කුඹුරු ගොවිතැනයි. එයින් හේන් ගොවිතැන ලංකාවේ පමණක් නොව ලෝකයේ ම පුරාණ ගොවිතැන් ක්‍රමය ලෙස හඳුන්වයි. මෙම ගොවිතැන් ක්‍රම ව්‍යාප්තව ඇත්තේ හේන හා කෙත මූලික කර ගෙනය. ලාංකේය බෞද්ධ ජනයා ජීවිතයේ විවිධ මංගල අවස්ථාවන්වල දී බුද්ධාගම මූලික කරගන්නා සේම ඔවුන්ගේ ජීවිත පැවැත්මට දායක වන්නා වූ කෘෂිකර්මාන්තය තුළ ද එම පසුබිම භාවිතා කරයි. ගොවිතැන් ආරම්භ කිරීමේ සිට අස්වනු නෙළා නිවසට ගෙන ඒම දක්වා ඒ ආශ්‍රිත ව පවත්නා විවිධ අවස්ථාවල දී මෙම බෞද්ධාගමික නැඹුරුතාව මැනවින් නිරූපණය වේ.

මෙසේ ලාංකේය ජනයා හේන හා කෙත මූලික කරගනිමින් සිදු කරනු ලබන ගොවි ක්‍රමයන් තුළ ඇති බෞද්ධාගමික නැඹුරුතාවය මෙහි දී අධ්‍යයනයට ලක් කෙරේ. එසේ ම මෙම ගොවි ක්‍රමයන් තුළ කොතෙක් දුරට බෞද්ධ නැඹුරුතාව පිළිඹිබු වනවා ද නිවැරදි ව බෞද්ධාගමික ලක්ෂණ අන්තර්ගත කරන්නේ කෙසේ ද? ගොවියා තුළ බෞද්ධාගම පිළිබඳ ව ඇති පැහැදීම කෙබඳුද?, බෞද්ධ ගොවියා හා ගොවිතැන අතර ඇති අත්‍යන්ත සබඳතාව, පිළිබඳ ව මෙහි දී වැඩිදුරටත් අධ්‍යයනය කරනු ලැබේ. මෙම අධ්‍යයනය සඳහා මූලිකව ම තොරතුරු සපයාගනු ලබන්නේ පුස්තකාල සමීක්ෂණය හා කෙෂ්ත්‍ර අධ්‍යයනය මගින් වන අතර දත්ත ඉදිරිපත් කරනු ලබන්නේ ලේඛන මාධ්‍ය තුළිනි.

ප්‍රමුඛ පද: ගොවිතැන, ප්‍රාග් ඓතිහාසික යුගය, හේන, කෙත, බෞද්ධාගමික නැඹුරුතාවය.

---

1 සිංහල අධ්‍යයනාංශය, රුහුණ විශ්වවිද්‍යාලය, මාතර
erangapramudith@gmail.com